

Miljö-och
byggnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-01-10
MHN/2023:1

Miljö- och hälsoskyddsnämndens reviderade verksamhetsplan och budget 2023

Förslag till beslut

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden fastställer förvaltningens förslag till reviderad verksamhetsplan och budget inklusive mål, ekonomiska ramar, konkurrensplan och internkontrollplan.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade i juni 2022 om förutsättningarna för budget 2023 med inriktning för 2024 och 2025. Utifrån kommunstyrelsens beslut utarbetades miljö- och byggnadsförvaltningen miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsplan och budget 2023.

Kommunfullmäktige beslutade i november 2022 om att tilldela miljö- och hälsoskyddsnämnden

1 mkr som en förstärkning av det strategiska miljöarbetet. Mot bakgrund av detta har verksamhetsplanen reviderats.

Ny driftsram för miljö- och hälsoskyddsnämnden är 13,1 mkr.

Åsa Bergström
Förvaltningschef

Karolina Ernarps
Biträdande förvaltningschef

SOLNA STAD

Reviderad verksamhetsplan och budget 2023

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

MHN 2022:01 Behandlas av miljö- och hälsoskyddsnämnden den 24 januari 2023

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	3
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomi	9
Väsentliga personalförhållanden	9
Tvärsektoriella frågor	10
Förväntad utveckling.....	12
Konkurrensutsättning.....	13
Intern kontroll.....	13

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i november 2022 om verksamhetsplan och budget 2023 med inriktning för 2024 och 2025. Kommunfullmäktige har beslutat om fyra övergripande mål för staden och fyra nämndmål för miljö- och hälsoskyddsnämnden.

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva god tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Driftsram för miljö- och hälsoskyddsnämnden är 13,1 mkr. Nämnden föreslår att timtaxorna för prövning och tillsyn inom miljöbalkens, strålskyddslagens och lagen om sprängämnesprekursorers område samt för Solna stads offentliga kontroll av livsmedel höjs med 3 procent.

För att utveckla nämndens förmåga att leverera en god service, möta framtida välfärdsbehov, förändrad lagstiftning samt en osäker och tuffare ekonomisk situation ska arbetet med att utveckla processer genom att samverka och använda digitaliseringens möjligheter fortsätta. Kompetensutveckling inom områden som hållbar utveckling, service och bemötande, ledarskap och partnerskap är av strategisk vikt och bidrar tillsammans med fackkunskap till måluppfyllelse, en lärande organisation, hållbara partnerskap, god arbetsmiljö och medarbetarengagemang.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunstyrelsen väljer ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och

de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen, vissa delar av tobakslagen (platser med rökförbud) samt strålskyddslagen avseende strålskydd i solarier. Nämnden är även kommunstyrelsen behjälplig med kommunens övergripande miljöarbete samt bistår tekniska nämnden med utvecklingen av avfallsfrågorna i staden.

Nämndens kvalitetsdeklarationer

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inga kvalitetsdeklarationer.

Kvalitetsdeklarationer	Beslutsdatum	Status
------------------------	--------------	--------

Organisation

Förvaltningen

Miljö- och byggnadsförvaltningen är utförare inom nämndens ansvarsområden och består av tre avdelningar; miljöavdelningen, plan- bygg- och geodataavdelningen samt administrativa avdelningen.

Förvaltningsövergripande utvecklings- och kvalitetsarbete ska under verksamhetsåret ledas av ledningsgruppen. Miljöavdelningen ska driva arbetet med digitaliseringen av tillsynen. Den administrativa avdelningen ska driva arbetet med att utveckla administrativa processer genom att tillvarata digitaliseringens möjligheter.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har stöd av miljöavdelningen och administrativa avdelningen. Miljöavdelningen består av de fyra enheterna, miljöskyddstillsyn, hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt miljö- och klimatenheten. Även ansvaret för arbetet med energi- och klimatrådgivningen ligger på miljöavdelningen. Den administrativa avdelningen, förvaltningschef och biträdande förvaltningschef delas med byggnadsnämnden.

Miljöskyddstillsyn

Enheten kontrollerar att miljöbalken med tillhörande förordningar följs. En stor del av tillsynen läggs på miljöfarliga verksamheter, förorenad mark och byggnader, infrastruktur- och exploateringsprojekt samt dagvatten. Tillsynen omfattar bland annat tillsynsbesök hos verksamheten, granskning av provtagningar eller andra undersökningar och krav på att verksamheten har en fungerande egenkontroll. Enheten handlägger ansökningar och anmälningar som krävs enligt miljöbalken samt ger information till verksamhetsutövare och privatpersoner. Syftet med tillsynen är att minska utsläppen av föroreningar till mark, vatten och luft. Ett annat syfte är att kunskapen om miljölagstiftningen och de krav som ställs ska öka hos verksamhetsutövarna.

Hälsoskyddstillsyn

Enheten för hälsoskyddstillsyn kontrollerar att verksamhetsutövare följer miljöbalken med tillhörande förordningar, smittskyddslagen, strålskyddslagen och tobakslagen. Syftet med lagstiftningen är att säkerställa att bostäder och allmänna lokalers inomhusmiljö inte medför olägenhet för människors hälsa och miljön. Detta kan exempelvis gälla olägenhet i form av buller, fukt, mögel, ventilation, smittspridning och tobaksrök.

Enheten handlägger tillstånd och anmälningar som krävs utifrån miljöbalken och ger information och rådgivning till verksamhetsutövare och privatpersoner.

Arbetet omfattar bland annat tillsynsbesök hos boende och verksamhetsutövare, indikerande mätningar i inomhusmiljö, granskning av prov- och undersökningsresultat samt verksamheters egenkontroll. Enheten arbetar även förebyggande med information och rådgivning och hjälper smittskyddsläkare samt länsveterinär vid smittspårning.

Livsmedelskontroll

Enheten för livsmedelskontroll kontrollerar att verksamheter som hanterar livsmedel följer

livsmedelslagstiftningen. Syftet med lagstiftningen är att konsumenterna ska få säkra livsmedel och att informationen som ges till konsumenten om livsmedel är korrekt och enkel att förstå.

Myndigheten ska säkerställa att alla relevanta krav i lagstiftningen kontrolleras regelbundet och att kontrollen som utförs är riskbaserad, ändamålsenlig, rättssäker och ger effekt. Kontrollen ska upptäcka avvikelser och följa upp dessa för att säkerställa att de har åtgärdats.

Utöver den planerade kontrollen handläggs bland annat matförgiftningar, klagomål, återkallanden av livsmedel, frågor från företagare och allmänhet samt nya anmälningar om registrering av livsmedelsanläggningar.

Miljö- och klimatenheten

Inom enheten ryms både strategiskt och operativt miljö- och klimatarbete.

Enheten ansvarar för miljöövervakning i olika stor utsträckning inom områdena vatten, luft och biologisk mångfald. I processen utförs mätningar, beräkningar, inventeringar och undersökningar, främst i samverkan med andra kommuner och regionala organ och i vissa fall på lokal nivå i Solna. Syftet med de återkommande systematiska undersökningarna är att visa hur det står till med vår miljö. Resultaten används för att följa upp om miljö kvalitetsnormerna för vatten och luft följs, om nationella, regionala och lokala miljömål uppnås och för att bedöma framtida hot mot miljön. De ger också underlag till förslag om förbättrande åtgärder och underlag för löpande miljötillsyn och bevakar miljö- och hälsoaspekter i stadens fysiska planering.

Miljö- och klimatenheten samordnar, på uppdrag av kommunstyrelsen, stadens strategiska miljö- och klimatarbete i syfte att utveckla Solna som en miljö- och klimatområde hållbar plats och organisation. Arbetet sker i samarbete med övriga förvaltningar i staden och samordnas genom stadens styrgrupp för miljö- och klimatarbete som består av de berörda förvaltningscheferna. Miljö- och klimatenheten fungerar som stadens kunskapslots inom miljö- och klimatområdet samt projektleder vissa utrednings- och utvecklingsprojekt.

Energi- och klimatrådgivning

I nämndens uppdrag ingår det att vara kommunstyrelsen behjälplig i det övergripande miljöarbetet samt att inspirera Solnas intressenter att agera på ett miljö- och hälsoriktigt sätt. Den kommunala energi- och klimatrådgivningen som administreras av nämnden är en viktig del av detta arbete. Solna ingår i ett regionalt samarbete mellan 25 kommuner i Stockholmsregionen samt i ett kluster med Sundbyberg, Järfälla och Ekerö där energiexperter ger kostnadsfri och opartisk energi- och klimatrådgivning. Rådgivningen riktar sig till privatpersoner, organisationer och företag. Verksamheten finansieras av Energimyndigheten och uppdraget är att hjälpa till med den nödvändiga energiomställningen av samhället.

Administrativa avdelningen

Den administrativa avdelningen ansvarar för det administrativa stödet inom förvaltningen och har ansvar för nämndens registratur, arkiv, kommunikation samt viss statistik och uppföljning. Avdelningen ansvarar också för samverkan med stadsledningsförvaltningen som förser nämnden med verksamhetsstöd inom områdena kommunikation och kontaktcenter, it och systemförvaltning samt redovisning och ekonomisk uppföljning. Avdelningen stödjer även övriga verksamheter genom att handlägga vissa verksamhetsspecifika ärenden samt genom att leda verksamhetsutvecklingen av prioriterade administrativa processer.

Mål och uppdrag

Solna stads vision och övergripande mål

Den politiska viljeinriktningen för Solna stads framtida utveckling kommer till uttryck i *en vision* och fyra övergripande mål. Solna stads vision lyder på följande sätt:

Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla solnabor. Staden kännetecknas av trygghet och öppenhet, där allas potential tas tillvara. Vi erbjuder kunskap, kreativitet och upplevelser som ökar regionens attraktionskraft.

Visionen bryts ner i *fyra övergripande mål*, som lyder på följande sätt:

Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.

Alla verksamheter som Solna stad finansierar, oavsett utförare, ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Staden ska säkerställa att de insatta resurserna ger avsedda resultat i verksamheterna. Verksamheter inom välfärdens kärna ska prioriteras. Kvalitetsnivåer ska sättas och följas upp och utvärderas. Det ska vara

ordning och reda i stadens ekonomi och verksamheterna ska hålla budget. Staden tar ansvar för framtidens välfärd genom att balansera kostnader för dagens verksamheter och behovet av att göra avsättningar för kommande investeringar.

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Solna ska möta efterfrågan på att leva, bo och verka i staden med ett stort utbud av bostäder, arbetsplatser och service. Staden ska växa hållbart i en takt som staden och solnaborna mäktar med utifrån ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. De möjligheter som tillväxten skapar ska tillvaratas samtidigt som stadens framtida ekonomi tryggas, viktiga naturvärden säkras och jämlika livsvillkor skapas. Barriärer ska byggas bort och stadsdelarnas egna identiteter tas till vara och länkas ihop för att skapa en sammanhållen och levande stad.

Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.

Solna ska erbjuda en attraktiv och trygg miljö att leva och verka i. Här ska finnas tillgång till bra boende, stimulerande arbete och utbildningsmöjligheter, god service, trivsamma grönområden och goda kommunikationer. Stadsmiljön ska vara trygg och tillgänglig för alla, utan fysiska och sociala barriärer. Solnaborna ska kunna forma sina liv efter sina förutsättningar och trygga sin försörjning genom eget arbete. Den service som Solna stad finansierar ska finnas som ett naturligt stöd för de solnabor som behöver den under livets olika skeden.

Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

Solna ska vara en mångsidig och upplevelserik stad, som ökar regionens attraktionskraft. Här ska storstadens puls samspela med det lugn som närheten till natur och vatten ger. Staden ska ha en internationell prägel och vara en mötesplats för människor med olika bakgrund, en importhamn för nya idéer och ett centrum för upplevelser. Här ska alla ges möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och allas potential tas tillvara i stadens och regionens utveckling.

Nämndmål

Nämndmålen pekar ut kommunfullmäktiges övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden för respektive nämnd. Nedan beskrivs nämndens huvudsakliga aktiviteter per respektive nämndmål och vilka mått som används för att beskriva måluppfyllelsen under 2023.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva god tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.

Aktiviteter	Beskrivning
Utföra tillsyn enligt den fastställda tillsynsplanen för miljöskyddstillsyn	<p>Tillsynen av miljöfarliga verksamheter omfattar bland annat granskning av miljörapporter, egenkontrollprogram, provtagningsresultat samt besök hos verksamheterna. Nämnden prioriterar tillsyn av större exploateringsprojekt och tillsyn av ny infrastruktur. Aktuella frågor i projekten är bland annat hantering av förorenad mark och vatten under byggtiden samt riktvärden för buller.</p> <p>Fortsatt tillsyn av förorenade områden, framförallt inom ramen för tillsynen av exploateringsprojekt planeras.</p> <p>Dagvattentillsynen har hög prioritet. För att klara god ekologisk och kemisk status i stadens vatten i enlighet med vattendirektivet behöver andelen dagvatten som renas öka och de anläggningar som finns för rening och omhändertagande av dagvattnet behöver ha en god egenkontroll. Vid samtliga exploateringsprojekt görs tillsyn på hur vatten som uppstår renas och hanteras.</p>
Följa den fastställda planen för livsmedelskontroll	<p>Myndigheten ska ha en treårsplan för den offentliga livsmedelskontrollen. Utifrån den ska en operativ plan tas fram där det framgår vilka anläggningar som ska kontrolleras, hur ofta, vad som ska kontrolleras etcetera.</p> <p>För 2023 kommer nämnden särskilt ha fokus på hur verksamheterna säkerställer att temperaturberoende livsmedel förvaras och hanteras vid korrekta temperaturer. Felaktiga temperaturer kan orsaka kvalitetsförsämringar och i värsta fall kan bakterier växa till och orsaka sjukdom.</p> <p>Kontroll av hur verksamheter, såsom restauranger, grossister,</p>

Aktiviteter	Beskrivning
	<p>butiker etcetera, säkerställer att de har spårbarhet för livsmedel kommer att utföras. Kravet på spårbarhet gäller för alla livsmedelsföretagare och innebär att man ska kunna spåra osäkra livsmedel som släppts ut på marknaden och som ett sätt att bekräfta att den information som ges om ett livsmedel är korrekt.</p> <p>Under 2022 utförde myndigheten kontroll på serveringsställen gällande information om allergener till konsument. Kontroll kommer att utföras igen hos de verksamheter där brister konstaterades för att se om kunskaper och rutinerna om allergener har förbättrats. Resultatet av kontrollerna kan visa på om myndighetens kontroll har haft effekt, det vill säga att livsmedelssäkerheten har ökat.</p> <p>Nya nationella operativa mål är framtagna som gäller under 2023–2025. De flesta målen berör anläggningar i tidigare led såsom huvudkontor, importörer och grossister. Kontroll som ska utföras under den här tidsperioden handlar bland annat om nyckelhålmärkning, ekologiska varor, spårbarhet och information på e-handelssidor.</p> <p>Under 2023 ska samtliga livsmedelsanläggningar, cirka 725 stycken i Solna, omklassas enligt den nya modell för riskklassning som Livsmedelsverket har tagit fram och som träder i kraft 2024. Det innebär att myndigheten behöver informera och inhämta information från företagen om deras verksamheter, omklassa och fatta nya beslut. Utöver det krävs det utbildning i den nya modellen, reviderade anvisningar och nya beslutsmallar.</p>
Följa den fastställda tillsynsplanen för hälsoskyddstillsyn	<p>Nämndens tillsyn är riskbaserad och fokuserar på vardagsmiljön för känsliga grupper som barn, unga och äldre samt på verksamheter med ökad risk på grund av till exempel stickande eller skärande inslag. Prioriterad tillsyn kommer att utföras på utbildningslokaler, utomhusbad, motionsanläggningar och hygieniska behandlingslokaler.</p> <p>Nämnden handlägger även utifrån händelsestyrd tillsyn inkommande anmälningar utifrån miljöbalkens krav på att bostäder och lokaler för allmänna ändamål ska vara utformade och användas så att olägenhet inte uppstår för människors hälsa. Vidare besvaras inkommande remisser, bland annat yttrande för alkoholtillstånd.</p> <p>Nämnden är även ansvarig för att utföra smittspårning utifrån smittskyddslagen vad gäller objektsburen smitta. Löpande handläggning och rådgivning gällande rökfria miljöer ingår även i nämndens uppdrag. Tillsynen ska i sin tur leda till bättre egenkontroll hos verksamhetsutövare och fastighetsägare vilket resulterar i färre brister.</p>
Upprätta och utveckla en god tillsyn och kontroll	<p>Nämnden kommer att fortsätta att arbeta för att den tillsyn och kontroll som utförs inom de olika verksamhetsområdena är tydlig, enhetlig och ger ett likvärdigt resultat. Det ska vara tydligt vad vi kontrollerar samt vilka krav som ställs på verksamhetsutövaren om brister konstateras.</p> <p>Kompetenshöjande insatser för medarbetarna samt samverkan och samarbete inom och mellan myndigheter är en viktig del i att arbeta enhetligt och med likvärdigt resultat.</p>

Mått
Antal tillsyn och kontroller inom miljö- och hälsoskyddsområdet per årsarbetare

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll.

Aktiviteter	Beskrivning
Revidera taxorna för miljöbalkstillsyn och livsmedelskontroll	<p>Självfinansieringsgraden är ett mått på hur stor del av intäkterna som kommer från avgifter. Riksdagen har beslutat att kommunens kostnader för myndighetsutövning i möjligaste mån ska vara avgiftsfinansierad. Den del som inte bekostas av avgifter finansieras av skatteintäkter via anslag från nämnden. Tillsynsavgifterna bör vara lättbegripliga och förutsägbara för verksamhetsutövarna och motsvaras av en tydlig motprestation.</p>

Aktiviteter	Beskrivning
	Under året kommer en ny taxemodell för miljöbalkstillsynen tas fram och införs till tillsynen 2024. En översyn av timtaxan för livsmedelskontroll kommer även att utföras.

Mått
Självfinansieringsgrad för tillsyn och kontroll inom miljö- och hälsoskydd

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

Aktiviteter	Beskrivning
Bevara förmågan att leverera en god och samordnad service	Serviceperspektivet ska genomsyra nämndens alla verksamheter. Rättssäkerhet, information, tillgänglighet, effektivitet och bemötande ska beaktas i arbetet att utveckla processer och tillhörande verksamhetssystem. En säkrad bemanning, digitalisering och kompetensutveckling är viktiga framgångsfaktorer. Nämnden ska samverka med stadens övriga nämnder för att säkerställa en effektiv och samordnad service för ärenden som kräver flera nämnders engagemang.
Samordna och utveckla de administrativa delarna av verksamhetsprocesserna	Nämnden ska fortsätta utveckla de administrativa delarna av verksamhetsprocesserna ur ett service-, kvalitets- och effektivitetsperspektiv. Ett effektivt stöd till kärnverksamheten och fortsatt god service till medborgarna står i fokus.

Mått
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Livsmedelskontroll - Totalt, NKI
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Miljö- och hälsoskydd - Totalt, NKI

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Aktiviteter	Beskrivning
Utföra miljöövervakning av vatten	Miljöövervakning av Brunnsviken, Råstasjön, Ulvsundasjön och Igelbäcken ges som vanligt högsta prioritet. Övervakning av Edsviken och Lilla Värtan görs också genom Edsviken vattensamverkan respektive Svelandskustvattenvårdsförbund. Under 2021-2023 pågår ett intensifierat arbete med att ta fram underlag till ett lokalt åtgärdsprogram för Lilla Värtan inklusive strömmen med berörda kommuner. När underlaget är klart kommer arbetet med åtgärdsprogrammet att påbörjas. Nämnden är staden behjälplig i arbetet med fysiska åtgärder för samtliga vattenförekomster. Vattenförvaltningen har gått in i en ny cykel 2022-2027 och det tidigare överklagade åtgärdsprogrammet är nu beslutat och har börjat gälla.
Bevaka miljö- och hälsoskyddsfrågor i den fysiska planeringen	Bevakning av miljö- och hälsoaspekter i den fysiska planeringen, särskilt i översiktlig planering, detaljplanering och exploateringsprojektens miljöprogram. Att involveras tidigt i processen för granskning av exempelvis dagvattenutredningar är en viktig del i arbetet.
Bedriva energi och klimatrådgivning	Opartisk och kostnadsfri energi- och klimatrådgivning ska erbjudas till privatpersoner, föreningar samt små och medelstora företag Energirådgivningsbesök på plats hos små och medelstora företag och bostadsrättsföreningar ska genomföras. Informations- och utbildningsverksamhet riktad till särskilda målgrupper ska bedrivas.

Mått
Mått kopplat till detta nämndmål saknas

Nämndens uppdrag

Uppdrag kan åläggas styrelse och nämnder. Dess syfte är att styra mot politiska prioriteringar och de

övergripande målen för staden. Uppdragen ska utföras inom ramen för budgetramarna. Kommunfullmäktige har i november beslutat om följande nämnduppdrag för nämnden.

Uppdrag
Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en koldioxidbudget och göra nödvändiga förberedelser för att den ska bli en del av ordinarie styrsystem till 2024.

Löpande verksamhet enligt reglemente

Vid sidan av nämndens verksamhet utifrån nämndens nämndmål, finns även en löpande verksamhet utifrån det av kommunfullmäktige beslutade reglementet för respektive nämnd.

Ekonomi

Driftbudget, nämnd

Driftsram för miljö- och hälsoskyddsnämnden är 13,1 mkr, vilket är en ökning med 2,5 mkr i jämförelse med föregående år. Budgetramen innehåller en generell uppräkning på 2 procent (0,2 mkr) jämfört med år 2022. Vidare innehåller budgeten en justering på 0,8 mkr som är en följd av en annan fakturahantering gällande detaljplaneprojekt, en justering för miljöstrateg som bytt förvaltning samt 1 mkr som en förstärkning av av det strategiska miljöarbetet.

Intäkterna för nämnden bedöms bli 12,4 mkr, vilket är lägre än föregående års budgeterade intäkter. Nämndens intäkter består uteslutande av taxor och avgifter för nämndens myndighetsutövning.

Budgeterade kostnader är högre jämfört med 2022. Detta beror framför allt på ökade personalkostnader, vilket till största del är kopplat till den tjänst som bytt förvaltning samt utökningen av miljö- och klimatenheten.

mkr	Budget 2023	Budget 2022	Förändring
Intäkter	12,4	13,1	0,7
Kostnader	-25,5	-23,7	1,8
Nettokostnader	-13,1	-10,6	2,5

Taxor och avgifter

Riksdagen har beslutat att kommunens kostnader för myndighetsutövning i möjligaste mån ska vara avgiftsfinansierad. Den del som inte bekostas av avgifter finansieras av nämndens tilldelade ram. Stadens taxor och avgifter ska harmonisera med den nivå som gäller i närliggande och likartade kommuner i Stockholms län. De ska också vara effektiva, enkla och transparenta.

Nämnden föreslår att taxorna revideras inför år 2023. Förutom redaktionella ändringar samt uppdateringar av lagrum har Solna stads taxa inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden utökats med verksamhetskod 25.50 som gäller för anläggning där produktionen baseras på plastråvara.

Timavgift för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område, för tillsyn inom strålskyddslagens område samt tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer föreslås till 1 440 kronor. För offentlig kontroll av livsmedel föreslås timavgiften 1 532 kronor.

Nämndens taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Beslutad	Status	Datum för nytt beslut	Gäller från och med
Solna stads taxa inom miljöbalkens, strålskyddslagens och lagen om sprängämnesprekursorers områden	KF 2021-11-29	Revideras	22-11-28	2023-01-01
Solna stads taxa för offentlig kontroll inom livsmedelstiftningen	KF 2021-11-29	Revideras	22-11-28	2023-01-01

Väsentliga personalförhållanden

Nämnden bedriver kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkra kompetensförsörjningen och vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom medarbetarperspektivet under 2023 utifrån fokusområden.

Kompetensförsörjning

Miljö- och byggnadsförvaltningen består av 65 medarbetare. Från och till anlitas konsulter för att på så vis hantera kompetens- och resursbehov utifrån stadens utveckling och tillväxt.

Alla vakanta tjänster utlyses genom ett öppet rekryteringsförfarande. De rekryteringar som planeras genomförs utifrån en kompetensbaserad rekryteringsmetodik med könsneutrala kravprofiler. Förvaltningens förmåga att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens blir allt viktigare i takt med att konkurrensen om arbetskraften ökar.

Kompetensutveckling

Kompetenta medarbetare och en lärande organisation är avgörande för att nämnden ska fortsätta leverera god verksamhet. I medarbetarsamtalet görs en individuell kompetensutvecklingsplan baserad på varje medarbetares individuella mål och kompetensutvecklingsbehov. Kompetensutvecklingsinsatser kommer att prioriteras 2023.

Nämnden kommer under året ha särskilt fokus på att utveckla kompetensen inom digitalisering av processer inom tillsyn och administration. Andra viktiga kompetensområden, utöver fackkunskap, är

- Introduktionsutbildning för nyanställda. Nya medarbetare ska snabbt förstå de kommunala uppdraget och vad som krävs då man arbetar i offentlig sektor.
- Partnerskap och uppskattande förhållningssätt. Kompetensen är avgörande för måluppfyllelse, en lärande organisation, hållbara partnerskap och en god psykosocial arbetsmiljö.
- Service och bemötande. Utbildning i service och bemötande är prioriterat då det bidrar till både nöjda kunder och en hållbar arbetsmiljö.
- Ledarskap. Utbildningarna Klart ledarskap och Leda utan att vara chef stärker ledare i sin yrkesroll och skapar förutsättningar för hållbart medarbetarengagemang och partnerskap.
- Hållbar utveckling. Kunskap om hur verksamheten kan bidra till minskad klimatpåverkan samt hur den behöver anpassas till ett föränderligt klimat.

Arbetsmiljö - hållbart medarbetarengagemang (HME) och hälsofrämjande arbete

Motiverade medarbetare som vill och kan ta ansvar att skapa goda resultat är en framgångsfaktor. Den årliga medarbetarundersökningen är ett viktigt hjälpmedel för att följa upp medarbetarnas delaktighet och engagemang.

Förvaltningen kommer att fortsätta arbeta för en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö som bidrar till bra förutsättningar att uppnå samtliga nämndmål. Förvaltningen kommer ha särskild uppmärksamhet på grupputvecklingsfasers effekt på psykosocial arbetsmiljö samt hur kombinationen arbete på huvudarbetsplats och på distans påverkar måluppfyllelse och arbetsmiljö.

För att minimera och förebygga sjukfrånvaro kommer förvaltningen fortsätta att skapa goda förutsättningar för såväl medarbetare som arbetsledare på alla nivåer. Exempel på förebyggande insatser är årsarbetstid, friskvårdsbidrag, ergonomionder, arbetsmiljö- och ledarskapsutbildningar samt möjlighet att arbeta på distans.

För att samtliga medarbetare ska ha samma rättigheter och möjligheter på arbetsplatsen erbjuds samtliga föräldralediga medarbetarsamtal under eller efter föräldraledighet. Föräldralediga erbjuds även in till planeringsdagar och eventuella personalaktiviteter samt ingår i den ordinarie löneöversynen. För anställda med barn under tolv år finns det möjlighet att arbeta deltid.

Tvärsektoriella frågor

I Solna stads verksamhetsplan och budget har de tvärsektoriella frågorna - internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt miljö- och klimatarbetet - integrerats i stadens styrsystem. Utgångspunkten är att arbetet med de tvärsektoriella frågorna ska bidra till stadens vision och mål. Nämnderna har uppgiften att i arbetet med verksamhetsplan och budget inkludera tvärsektoriella aktiviteter, som effektivt stödjer nämndens måluppfyllelse.

Internationellt

Nämndens internationella arbete är en metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under 2023.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en specialistroll vad beträffar miljö och hälsoskyddsfrågor. Genom denna

roll företräder nämnden ofta staden internationellt i miljöfrågor och internationella samarbeten.

Internationella jämförelser och identifiering av goda exempel är en metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling och nämnden deltar därför i stadens internationella arbete när tillfälle ges. Under 2023 kommer nämnden sträva efter att ingå i fler internationella samarbeten och kunskapsutbyten förutsatt att de bedöms vara relevanta för nämndens ansvarsområde.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Arbetet bidrar på detta sätt till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs det huvudsakliga likabehandlingsarbetet under 2023.

Andelen solnabor som är födda i ett annat land är stor och det finns en mångfald bland boende, företagare och medarbetare. Nämndens medarbetare möter ofta medborgare och företagare med annan kulturell bakgrund än den svenska i sin dagliga verksamhet. Det är därför viktigt att det finns förståelse för andra kulturer och insikt om vikten av tydlighet i kommunikationen bland medarbetarna. Medveten kommunikation är en viktig del i medarbetarnas kompetensutveckling och likabehandlingsperspektivet är en viktig del att säkerställa i introduktionen av nyanställda. Vid behov anlitas tolk vid möte med boende eller verksamhetsutövare. Förvaltningens skrivna material i form av informationsmaterial, hemsida och beslutsmallar kommer kontinuerligt att revideras för att göra dem tillgängligare.

Nämnden kommer att fortsätta att delta i olika samverkansgrupper såsom SILK (Samverkan inom livsmedelskontroll), Nationella huvudkontorsgruppen, SPAT (nätverk för kommuner som ingår i Norrvatten) samt olika projektgrupper inom MSL (Miljösamverkan i Stockholms län). För att alla handläggare ska göra likartade bedömningar kommer stor vikt att läggas vid samsyn, dels genom att diskutera ärenden, dels genom samsynsinspektioner. Nämnden planerar även att genomföra samsynsinspektioner med andra kommuner för att säkerställa att myndighetsutövningen görs på ett rättssäkert sätt.

För att handläggningen av myndighetsärenden ska vara både effektiv och likvärdig är en stor del av arbetet beskrivet i rutiner och anvisningar. Dessa diskuteras löpande på enheterna med syfte att säkerställa samsyn och identifiera behov av revideringar.

Miljö och klimat

Nämndens miljö- och klimatarbete utgår från stadens miljöpolicy med tillhörande miljöstrategi, klimatstrategin samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljö- och klimatområdet under 2023 utifrån miljöpolicyens fokusområden

Hållbar stadsutveckling

För att uppnå miljöstrategins inriktning om en hållbar stadsutveckling kommer nämnden fortsatt att bevaka miljö- och hälsoaspekter i den fysiska planeringen genom att avge samrådsyttranden över detaljplaner. Underhandssynpunkter kommer även att lämnas på miljökonsekvensbeskrivningar samt dagvattenutredningar och miljöprogram för exploateringsprojekt granskas. Därtill bidrar nämndens tillsyn av infrastruktur- och exploateringsprojekt till att miljöhänsyn tas under byggnationstiden.

Nämnden kommer under året aktivt att arbeta med att införliva den miljökunskap som finns i organisationen för än mer hållbar stadsplanering i ett tidigare skede i planprocessen. Nämnden kommer att verka för att de artinventeringar som gjorts inom ramen för miljöövervakningen används som underlag vid naturvårdsskötsel samt tidigt i planeringen för att möjliggöra att hänsyn tas till eventuella nyckelbiotoper.

Effektivt resursanvändande

För att främja en effektiv energianvändning i staden kommer nämnden fortsatt, i samarbete med 24 andra kommuner i Stockholmsområdet, erbjuda kostnadsfri och oberoende energi- och klimatrådgivning till privatpersoner, organisationer och företag. Inom ramen för samarbetet kommer även informations- och utbildningsverksamhet till olika målgrupper att genomföras. Det kan exempelvis vara seminarier om solceller, cykelkurser för vuxna nybörjare eller information om laddstolpar riktat mot bostadsrättsföreningar.

God livsmiljö

För att bidra till en god livsmiljö såväl inom- som utomhus kommer nämnden fortsatt att utföra tillsyn med syftet att minska utsläppen av föroreningar till mark, vatten och luft samt för att säkerställa att bostäder och

allmänna lokalers inomhusmiljö inte medför olägenhet för människors hälsa och miljön. Syftet med livsmedelskontrollen som utförs är att konsumenterna ska få säkra livsmedel och att informationen som ges är korrekt och enkel att förstå.

Nämnden kommer under året fortsatt att arbeta aktivt med miljöövervakning av stadens vattenförekomster. Övervakningen sker i samverkan med omkringliggande kommuner och är en grundförutsättning för att kunna bedöma behovet av åtgärder samt vilken effekt de åtgärder som genomförs har. Med utgångspunkt i miljöövervakningen kommer nämnden vara delaktiga i arbetet med att ta fram åtgärdsförslag för att nå ekologisk och kemisk status i stadens vattenförekomster.

Förväntad utveckling

Tillväxt och utveckling i en osäker framtid

Osäkerhetsfaktorerna inför 2023 är många och utvecklingen framöver för svensk ekonomi är oviss. Pandemin har fått globalt omfattande effekter på hälsa, levnadsförhållanden, utbildning och ekonomi. Effekterna av Rysslands invasion av Ukraina skapar stor osäkerhet och en dämpande effekt på global och svensk tillväxt, bland annat genom stigande priser på råvaror och livsmedel samt ökad osäkerhet på de finansiella marknaderna.

I motsats till vad som förutspåddes under pandemins startskede har inte antalet verksamheter inom nämndens ansvarsområde minskat, tvärtom har det tillkommit verksamheter. Pandemin har dock haft tydliga effekter, en högre grad av distansarbete, ett fortsatt behov av att begränsa smittspridning och trängsel samt önskemål om att minska den ekonomiska risken vilket har resulterat i att nytillkomna verksamheter i hög utsträckning utgörs av e-handel eller bedrivs ifrån hemmet.

Utvecklingen av framtidens stad kommer vara klimatdriven. Det ställer krav på långsiktig planering, att staden ska växa hållbart och att biologiska spridningssamband ska stärkas. För närvarande pågår arbetet med utbyggnaden av den nya tunnelbanan till Arenastaden, liksom planeringen för utbyggnaden av Mälärbanan genom Solna. Det kommer fortsatt att vara ett stort fokus på utbyggnad av infrastruktur vilket kommer innebära ett större tillsyns- och kontrollbehov.

Till följd av pandemin har allt fler sökt sig till stadens grönområden. Naturen har stor betydelse för rekreation, social samvaro, motion samt minskad klimatpåverkan och intressen behöver ofta vägas mot varandra. Flera naturreservat finns i direkt angränsning till befintliga och framväxande stadsdelar. Antalet dispensärenden har ökat och avvägningarna kring vad som kan och får göras i reservaten är många gånger svåra. Nämndens verksamheter kräver arbetssätt där samverkan är en viktig framgångsfaktor.

Ökad grad av komplexitet och föränderlig lagstiftning

Sedan en tid tillbaka bedriver Livsmedelsverket ett arbete med att se över och göra om den befintliga riskklassningsmodellen som tillämpas av livsmedelskontrollen. Syftet är att öka förståelsen för den kontroll som utförs och avgifterna kopplade till denna kontroll samt att skapa förutsättningar för en enhetligare tillämpning av modellen. Målsättningen är att en ny riskklassning ska gälla från och med 2024. Enligt ett första förslag som nu är under omarbetning kommer det totala kontrollbehovet för Solnas del grovt uppskattat minska med cirka 25-30 procent samtidigt som det finns ett ökat behov under övergångsåret 2023 då alla befintliga verksamheter behöver klassas om.

Regeringen beslutade 2021 om en ny förordning om avgifter inom livsmedelskontrollen där obligatorisk efterhandsdebitering införs. Det innebär att livsmedelsföretagen får betala sin kontrollavgift efter genomförda kontrollbesök istället för som nu, i början av varje kalenderår. På det sättet blir det en tydligare koppling mellan utförd kontroll och betalning vilket ökar legitimiteten för avgiften och bidrar till att kontrollen upplevs som mer likvärdig. Att ersätta förhandsdebiteringssystemet med ett efterhandsdebiteringssystem innebär att helt nya kommunala taxebestämmelser behöver arbetas fram och beslutas. Nämndens intäkter för kontrollen kommer inte att kunna förespås på samma sätt som nu vilket gör att personalplaneringen blir svårare. Därutöver behöver en smidig övergång från det ena avgiftssystemet till det andra säkerställas, både utifrån livsmedelsföretagarnas och kontrollmyndigheternas perspektiv.

Förändrad förväntan på service och myndighetsutövning

Den växande, hållbara och uppkopplade staden innebär fler ärenden och ändrade förväntningar på vad som är god kvalitet i service- och myndighetsutövningen. Nämnden ska möta förväntningarna på samhällsservice från solnaborna och övriga samhället. Det ska vara enkelt att komma i kontakt med nämnden och handläggningen ska vara rättssäker och effektiv. Nämnden behöver därför fortsätta arbetet att utveckla servicen genom att

effektivisera processer, ta tillvara på digitaliseringens möjligheter och kompetensutveckla inom området service och bemötande.

Tuffare ekonomiska förutsättningar och ökad konkurrens om nyckelkompetens

För att utveckla en växande och hållbar stad och samtidigt hantera kommunsektorns långsiktiga ekonomiska utmaningar behöver samverkan inom och mellan stadens nämnder utvecklas. Genom framgångsrik samverkan kan nämnden förbättra måluppfyllelse, minska kostnader och frigöra ekonomiska och personella resurser. Det är också bra ur ett kvalitets- och utvecklingsperspektiv då det stärker kompetensen och bidrar till att säkra kompetensförsörjningen. Detta blir allt viktigare när arbetskraften minskar och konkurrensen om nyckelkompetens hårdnar.

Många huvudkontor för livsmedel, omfattande infrastrukturprojekt och komplexa exploateringsområden ställer stora krav på att rätt specialistkompetens kan attraheras och behållas. Rörligheten för inspektörer i Stockholmsområdet är dessutom stor varför det är viktigt att upplevas som en attraktiv arbetsgivare. För att säkra kompetensförsörjningen behöver nämnden därför prioritera ledarskap- och medarbetarskapsåtgärder samt kompetensutveckling. Ett meningsfullt arbetsinnehåll, kontinuerligt lärande, ett gott arbetsklimat, delaktighet, moderna arbetssätt, konkurrenskraftig lön och möjlighet att distansarbeta är viktiga faktorer för att uppnå målet om att vara en attraktiv arbetsgivare.

Konkurrensutsättning

Nämnden har ett fortsatt behov att avropa tekniska konsulttjänster från stadens gemensamma avtal om förmedlingstjänst av tekniska konsulter. Inga av nämndens befintliga avtal med väsentligt avtalsvärde kommer att upphandlas nästkommande år.

Befintliga avtal som ska upphandlas på nytt

Avtalsbeteckning	Diarienummer
------------------	--------------

Nya upphandlingsbehov samt större avrop på befintliga ramavtal

Nya upphandlingsbehov

Intern kontroll

Varje nämnd ansvarar för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde enligt kommunfullmäktiges reglemente. En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert.

I samband med verksamhetsplan och budget ska varje nämnd ta fram en internkontrollplan för nästa år som beskriver väsentliga risker i verksamheten. Riskerna sorteras in i en av fyra kategorier: styrning, medarbetare, ekonomi och verksamhetsprocesser. Riskerna kopplas sedan till en process eller rutin. Verksamheten ska bedöma sannolikheten för och konsekvensen av om en risk skulle inträffa. Bedömningen redovisas som ett riskindex 1-16, där 16 är hög risk. Internkontrollplanen beskriver kontrollmoment för hur verksamheten ska kontrollera att risken inte har inträffat. Internkontrollplanen följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Internkontrollplan

Kategori	Process/Rutin	Riskindex	Risker	Kontrollmoment
Ekonomi	Kundfakturering	9	Risk att intäkterna inte kommer in enligt plan.	En analys av enheternas intäkter jämfört med budget ska göras månadsvis.
	Prognossäkerhet	9	Felaktiga prognoser	En analys av enheternas ekonomiska utfall jämfört med tidigare årsprognos ska göras månadsvis